

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTI I GASA

23. avgust 2013

GAZPROMNJEFT SA HALLIBURTONOM

DO 100 MILIONA TONA

[OMV: DOBRA I LOŠA VEST](#)

[NOVI UDAR RAFINERIJAMA](#)

[WANTED: MR. & MRS. KHELIL](#)

[LUKOIL CILJA NA KIRKUK?](#)

[TRÉCI PAKET PROBLEM](#)

[EU SHALE GAS = CHEVRON](#)

[SPOT CENE GASA LOŠ IZBOR](#)

[NASTUPA LNG BOOM](#)

MOSKVA – Gazprom njeft i američki naftni servisni kolos Halliburton sklopili su sporazum o strateškoj saradnji, koji obuhvata uvođenje novih tehnologija i poboljšavanje efikasnosti u radu na naftnim poljima ruske kompanije. Predstavnici dve kompanije će redovno razmenjivati

informacije i osmisliti nove tehnologije, saopšteno je iz društva Gazprom njeft. Pomoću nove tehnologije Gazprom neft želi do 2020. godine da podigne proizvodnju nafte na 100 miliona tona. Potpredsednik kompanije Vadim jakovljevič kaže da će od toga više od polovine biti dobijano primenom ove nove tehnologije. Saradnja predviđa i projekte za iskorišćavanje nekonvencionalnih izvora energije, kao što je gas iz škriljaca u Hanti Mansisku, prenosi **Itar-Tass**.

BEČ, OSLO - Austrijski OMV kupio je udele u nekoliko ključnih naftnih polja od norveškog Statoila za 2,65 mlrd USD. Uz ovaj iznos, kompanija će Statoilu platiti i neto troškove za tekuću godinu - oko 500 miliona dolara. Reč je o 19% udela u polju Gullfaks i 24% u polju Gudrun u Severnom moru, kao i 30% udela u polju Rosebank i 6% u Sciehallionu, dva polja zapadno od ostrva Shetland. Osim toga, OMV-u se otvara opcija

saradnje u 11 Statoilovih dozvola za istraživanje u norveškom delu Severnog mora. Kupovinom ovih udela, OMV procenjuje rast 2P rezervi za oko 320 miliona boe, što je uvećanje od 19%. Osim toga, očekuje se rast proizvodnje za oko 40.000 boe/d u 2014., odnosno za 13% u odnosu na trenutnih 299.000 boe/d. Do 2016. kompanija projektuje rast od potencijalnih 60.000 boe/d. U 2012. proizvodnja OMV-a iznosila je 111,1 miliona boe.

BEČ – Kompanija OMV navodi da je neočekivano veliki pad njenog osnovnog operativnog profita (čisti CCS EBIT) od 15%, na 597 miliona evra, u drugom kvartalu (pre poreza i taksi) i osnovnog neto profita od 29%, na 321 milion evra, posledica smanjenih prodaja, kao i nižih cena nafte i slabijeg dolara u odnosu na evro. Ukupna proizvodnja nafte pala je 3% na 14,4 miliona barela, prvenstveno zbog manje potrošnje u Britaniji. Proizvodnja gasa smanjena je 2%, na 70,4 milijarde kubnih stopa. CEO kompanije Gerhard Roiss (foto) rekao je 13. avgusta da OMV sa novim dobijenom poslovima sada ima ukupno 23 offshore licence u Norveškoj, kao i u Dubaiju, dok je u podmaklim istraživačkim radovima u Rumuniji (blok Neptun) i otpočeo je značajne 3D seizmičke kupovine u Bugarskoj. **Upstream**

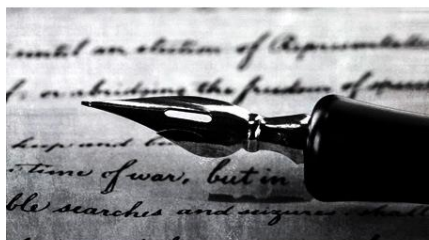

LONDON – Evropski prerađivači nafte smanjili su u drugoj nedelji avgusta preradu za oko pola miliona barela na dan, jer su rastuće cene nafte dodatno udarile već slabe profitne marže, prenosi **Reuters**. Prema trgovačkim izvorima, kompanije, uključujući BP, Shell i Total, su smanjile ukupnu preradu na oko 11,5 miliona barela na dan. Rafinerije na severozapadu Evrope očekuje se da smanje preradu na oko 75-80 odsto kapaciteta, sa oko 85% u julu. Prosečna rafinerijska marža za preradu Brenta u tom delu Evrope pala je 12.

avgusta na 2,11\$, što je 60% manje od najvišeg nivoa iz jula ove godine. Na području Mediterana nivoi prerade nafte bi trebalo da su još niži – na 70%, jer su predominantno oslonjeni na ruski ural. Na Mediteranu prosečna marža na uralu je pala na negativnih, minus 37 centi 12. Avgusta, sa 1,92\$ u julu i 3,59\$ u junu.

MOSKVA – Rosnjeft je otkrio novo naftno i gasno ležište u njegovom bloku Maginski u istočno sibirskom regionu Irkuck, saopšteno je 20. avgusta iz kompanije. Preliminarno se rezerve nafte procenjuju na preko četiri miliona tona, a gasa neke dve milijarde kubika, navode iz Rosnjefta. **Platts**

BAKU - Ruski Rosneft i azerbejdžanski SOCAR potpisali su 13. avgusta ugovor o saradnji na polju energetike. U izveštaju za medije Rosnefta stoji da će dve kompanije formirati joint venture s jednakim udelima i da će sarađivati na određenim upstream gasnim i naftnim projektima u različitim zemljama, uključujući Rusiju i Azerbajdžan. Ugovorena je i saradnja u marketingu i trgovini i zajedničko upravljanje infrastrukturom poput gasovoda i terminala. **AFP** navodi da nije za sada jasno da li je Rosneft uspeo da dobije neku specifičnu koncesiju u segmentu azerbejdžanskog prirodnog gasa.

MOSKVA - Ruski biznismeni su uložili 70 milijardi dolara tokom prvog kvartala 2013. godine u offshore jurisdikcije, pokazuju podaci Centralne banke Rusije (CBR). Najpopularniji su Britanska Devičanska ostrva, dok drugo mesto zauzima Luksemburg. CBR snažan skok investicija u tu britansku off shore zonu povezuje s prodajom udela u kompaniji TNK-BP Rosneftu. Ruski suvlasnik udela od

50% u TNK-BP sproveo je transakciju preko kompanija Alfa Petroleum Holdings i OGIP Ventures, koje su registrovane na Devičanskim ostrvima, piše dnevnik **Vedomosti**. Istovremeno, su direktna ruska ulaganja na Kipru pala na 2,72 milijarde dolara, u prvom tromesečju, sa 21,3 milijarde dolara, koliko su iznosila u poslednjem kvartalu 2012.

godine, nakon što su usled kolapsa banaka zamrznuti računi ruskih investitora.

ASTANA - Turkmenistan, zemlja s četvrtim najvećim rezervama gasa na svetu i velikim rezervama nafte, pokrenula je dve milijarde dolara vredan projekat gradnje izvozne luke na Kaspijskom moru za naftu, LNG i tekstil. Za gradnju luke angažovana je jedna turska firma, a gasovod dužine 800 km od drugog najvećeg gasnog polja na svetu, Gulkuniš već je u izgradnji, javlja **Reuters**.

ALŽIR – Alžir je raspisao međunarodnu poternicu za svojim bivšim ministrom nafte Šakibom Helilom (foto: sa suprugom i osmoro drugih lica, među kojima su i njegova žena i dva sina, objavila je 13. avgusta državna novinska agencija **APS**. Helil se tereti za primanje mita kojim je omogućio italijanskoj firmi Saipem, delu grupacije Eni, sklapanje multimilijarderskih gasnih ugovora sa domaćim Sonatrachom. Poternice su stare dve nedelje, a Helil se u sreću oglasio „iz svoje kuće u SAD“ da je voljan da se vrati u zemlju i suoči sa sudom.

MEKSIKO SITI – Meksiko će ipak zadržati državno vlasništvo nad naftom i time ključnu tekovinu meksičke revolucije iz 1938, ali će otvoriti vrata svoje glavne sirovine inostranim kompanijama na bazi zajedničkih ugovora o podeli profita, umesto podeli proizvodnje. Predsednik Meksika Penja Nieto rekao je 12. avgusta u TV obraćanju naciji da će predlog ove nedelje uputiti Kongresu na usvajanje (što posmatrači ne dovode u pitanje). Meksiko je, iza Venecuele i Brazila, vlasnik trećih po veličini proverenih rezervi nafte u Latinskoj Americi, sa ukupno 14 milijardi barela. Penja Nieto je rekao da vlada očekuje sa reformama povećanje proizvodnje nafte na tri miliona barela na dan do 2018. i 3,5 mbd do 2025. **Reuters**

VAŠINGTON - Kina bi već u oktobru mogla preteći Sjedinjene Države i postati najveći neto uvoznik nafte u svetu, s obzirom na rast kineske potražnje i paralelno povećanje američke proizvodnje, pokazuju američki podaci. Iduće godine kineski neto uvoz nafte premašiće američki na godišnjem nivou, objavila je američka Energetska informativna administracija (EIA). **xinhua**

PEKING/BAGDAD – PetroChina je bila prva ino kompanija koja je sklopila naftne ugovore sa Bagdadom posle američke invazije i svrgavanja vlade Sadama Huseina, da bi se sada našla na poziciji vodećeg stranog investitora u iračkom naftnom sektoru. Kompanija je već partner BP-u u poljima Rumaila, posluje u poljima Halfaja i Al Adab, a narednih dana, ili nedelja bi mogla objaviti partnerstvo sa Exxon Mobilom u razvoju džinovskog naftnog polja Zapadna Kurna 1, uz potencijalni ulazak u Lukoilov projekat Zapadna Kurna 2, prenosi [OilPrice.com](#).

BAGDAD – Lukoil je pismom obavestio vladu u Bagdadu da je zainteresovan za ulazak u projekat obnavljanja iračkog gigantskog naftnog polja Kirkuk, rekla je 12. avgusta jedna osoba upoznata sa projektima ruske kompanije u Iraku. Iz državne kompanije North Oil, koja je zadužena za ovo polje, nisu želeli da komentarišu vest. Proizvodnja iz Kirkuka, otkrivenog 1929. Godine opala je na 260.000 barela na dan (bd) sa 900.000 bd početkom 2000-tih. Kompanija Shell je 2009. ponudila da podigne proizvodnju polja na 825.000 bd, uz kompenzaciju od 7,89\$ po svakom ekstra proizvedenom barelu, ali je Bagdad insistirao na premiji od maksimum dva dolara po barelu.

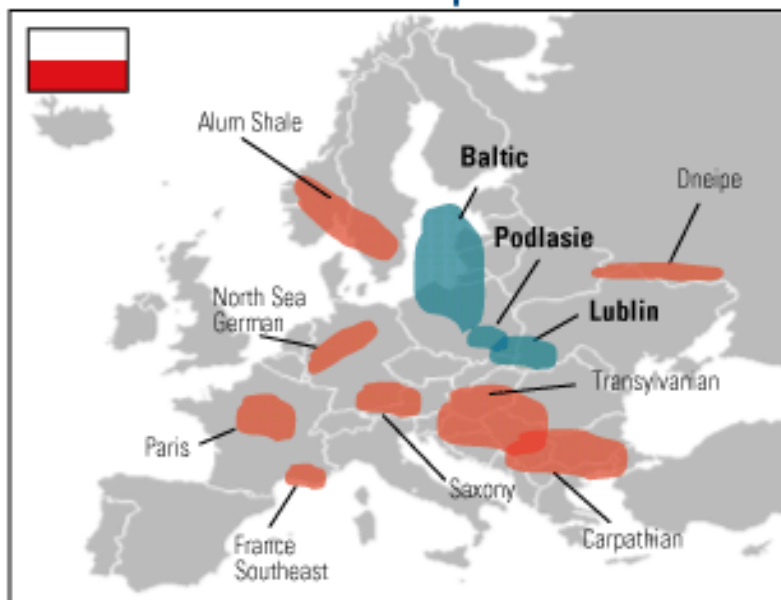
[Energia.gr](#)

NJUJORK - Morgan Stanley je uočio prekid veze između fizičkog tržišta nafte brent i njenih terminskih cena. Poremećaji u snabdevanju i sezonski procesi održavanja u rafinerijama doveli su do zatezanja na fizičkom tržištu, ali na cene utiču makroekonomske brige, viši stepen spekulativnog faktora, slaba

potražnja i brige oko rasta ponude. Banka je ocenila 12. avgusta da je prekid takve veze teško održiv, pa će doći bilo do popuštanja na fizičkom tržištu, ili će cene porasti da bi odrazile realnost. [Dow Jones](#)

NJUJORK – Američki Chevron ostaje usamljen u verovanju u poslove proizvodnje škriljnog gasa u Evropi. Posедуje licence za eksploataciju 2,6 miliona hektara (ha) potencijalnih ležišta gasnih škriljaca u Poljskoj, Ukrajini, Rumuniji i Bugarskoj. U Litvaniji ima zajedničko ulaganje sa područje od oko 242.000 ha. U Ukrajini je dogovorio investicije od 400 miliona dolara u istraživanje. Ipak, izgledi za škriljnu revolucinu u Evropi su i dalje pod znakom pitanja pre nego što je proizvodnja gasa iz ovih ležišta uopšte počela. Exxon je prošle godine najavio povlačenje iz Poljske posle

Potential Shale Basins in Europe

Source: EIA, Morgan Stanley Research

razočaravajućih rezultata iz prvih izvora, a za njim je poslove napustio i Talisman. Početkom maja Marathon Oil je saopštio da će se rešiti svojih 11 licenci, jer nije uspeo da pronađe komercijalno izvodljive izvore. U SAD, za razliku, Exxon planira da gradi u Teksasu 10 milijardi dolara skup izvozni terminal za izvoz viška svog (utečnjelog) gasa. Depoziti u Poljskoj pokazali su se dubljim i složenijim za eksploataciju od onih u SAD zbog geoloških osobina i slabo razvijene putne mreže u

udaljenim istočnim oblastima. Procena rezervi u toj zemlji lane je EIA drastično smanjila sa 44 na 9 biliona kubnih stopa. Chevron navodi da i dalje veruje u ovaj segment evropskog energetskeg potencijala, ali će pravu sliku imati kroz pet godina, kada završi poslove istraživanja i prikupljanja geoloških podataka. **Bloomberg**

MOSKVA – Moskva i Brisel su sposobni da razviju „energetsku saradnju koja bi u budućnosti vodila jedinstvenom evropskom energetskeg kompleksu“, ali to sprečava sprovođenje Trećeg energetskeg paketa, ocenio je šef ruske diplomatije Sergej Lavrov. On je u autorskom tekstu za godišnju reviju Žurnal studija zajedničkog tržišta (od 13. avgusta) naveo da su evropske energetske reforme kršenje sporazuma u EU-Ruskom partnerstvu i saradnji iz 1994. Lavrov je dodao da Treći energetskeg paket već izaziva probleme u praktičnoj saradnji, jer su neke EU zemlje već manje privlačne za ruski biznis, dok u nekim slučajevima vidimo već de facto eksproprijaciju ruske imovine“. Komentarišući moguće kažnjavanje ruske gasne kompanije za kršenje tržišnih pravila EU, Lavrov je ocenio da će za kompaniju biti teško da posluje na tržištima gde je suočena otvorenom diskriminacijom. **UPI**

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

MOSKVA – Rosnjeft i ExxonMobil počeli su preliminarne radove na zajedničkom LNG projektu koji treba da bude sagrađen na ruskom dalekom istoku do 2018. godine. Kompanije već selektuju građevinsku firmu koja će uraditi dizajn i inženjerske radove, objavio je 22. avgusta **Kommersant**. Čelnik Rosnjefta Igor Sečin ranije je rekao da će LNG projekat koštati 15 milijardi dolara i startovati sa kapacitetom od 5 miliona tona godišnje, najkasnije do 2018., a sirovinsku osnovu čine kompanijina polja prirodnog gasa sa rezervama od 600 milijardi kubika.

MOSKVA – Neto profit Gasproma pao je za 35% u prvoj polovini godine, na 250 milijardi rubalja (7,5 mlrd.\$), uprkos većem izvozu u Evropu. Prema ocenama eksperata, to je posledica kursnih fluktuacija, rudnih renti i pada izvoza u

Ukrajinu od 40 odsto, prenosi **Kommersant**. U isto vreme ukupni prihodi kompanije uvećani su 5,2%, na 1,9 biliona RUB, stoji u finansijskom izveštaju Gasproma.

LONDON/OSLO – Norveški Statoil je bez mnogo oklevanja ponudio kupcima svog gasa ugovore vezane za cene na spot tržištu, umesto za naftu i sada će na tome zaraditi, dok će se njegovi klijenti naći u problemu, piše **Bloomberg**. „Četrdeset do 45% dugoročnih gasnih ugovora su sada vezani za spot tržište“, objavila je u ovomesečnoj studiji konsultantska firma Energy Aspects. Eksperti Wood Mackenzie-a prognoziraju jačanje cena gasa na spot tržištima u narednih 3-4 godine, a već od naredne zime procenjuju da će cene gasa na hub-ovima biti iznad onih indeksiranih za naftu. Statoil trenutno prodaje polovinu gasa sa cenama prema onima na spot tržištima. Gasprom će, za razliku, izgubiti zbog pojeftinjenja nafte, ali bi mogao da uveća udeo na evropskom tržištu i postane konkurentniji, smatra Wood Mackenzie.

LONDON - Ulaganja u sektor utečnjelog prirodnog gasa (LNG) u narednih pet godina trebalo bi da se više nego udvostruče, na iznos od 228 milijardi dolara u periodu 2013.-2017., zaključuje konsultantska firma Douglas Westwood. Povećaće se ulaganja u onshore i offshore projekte za utečnjavanje prirodnog gasa za izvoz (143 mlrd.\$), uvozne terminale za regasifikaciju gasa (50

mlrd.\$) i u gradnju LNG tankera (35 mlrd.\$), dok će Australija i Severna Amerika biti zemlje koje će na tržište plasirati najveće količine LNG-a. Najveća količina sredstava očekuje se da bude potrošena 2015. godine. Škotski konsultant navodi i da se ne očekuju u ovom segmentu veća ulaganja na Bliskom istoku, piše **Energia**.

BUKUREŠT – Rumunija i Moldavija potpisali su 15. avgusta ugovor o gradnji gasovoda Iasi – Ungeni između dve države, vredan 26,4 miliona evra, od čega 7 miliona daje Evropska unija preko instrumenta Evropsko susedstvo i partnerstvo. Gasovod, kako je saopšteno, treba diverzifikacijom snabdevanja da obezbedi visok nivo energetske bezbednosti Moldaviji i istočnoj Rumuniji. Plan je da bude završen za 17 meseci, uz inicijalni kapacitet od 500 miliona kubika, a na kraju 1,5 milijardi m³. **Actmedia**

ATINA – Premjer Grčke Antonis Samaras pisao je ruskom predsedniku Vladimiru Putinu tražeći da Gasprom smanji cene gasa koji izvozi u Grčku sa nivoa koji je 30% iznad proseka po kojima prodaje istu sirovinu u Evropi. **Grčki mediji** prenose 12. avgusta da je Samaras kao reper naveo cenu za Bugarsku, koja je u januaru plaćala 29,94 evra po megavat času, dok je istovremeno Grčka plaćala 35,34€.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

REGION IIE

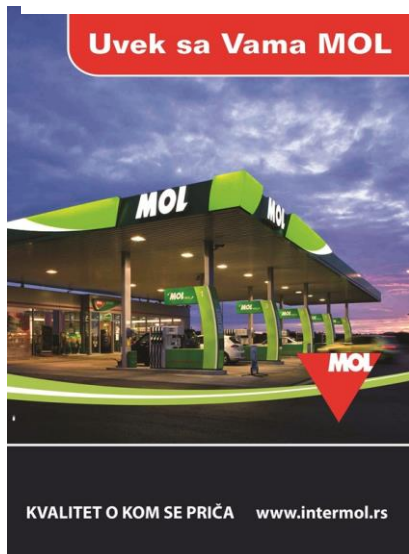
BANJALUKA - Rafinerija u Bosanskom Brodu ima skoro 500 miliona maraka gubitka, za koji ne zna kako će ga pokriti. Ima i više od 100 miliona maraka duga po osnovu poreza. Ovaj bi dug mogao biti rešen tako što bi bio pretvoren u akcije. Skupština RS-a je nedavno prihvatila takav vladin predlog. Opozicija smatra da je to, modelom „burazerske ekonomije“, nagrađivanje firmi koje su bliske aktuelnoj vlasti, a da će se sve obiti o glavu građanima, izveštava **FTV**. Etitetska premijerka Željka Cvijanović, međutim, odbacuje sve navode i kritike. Tvrdi da je opozicija zaboravila da zakon, između ostalog, predviđa i reprogram duga.

[NASLOVNA](#)

OSLO/ZAGREB – Norveška firma Spectrum trebalo bi da u četvrtom kvartalu završi posao prikupljanja seizmičkih podataka za hrvatski deo Jadranskog podmorja i ponudi zainteresovanim kompanijama podatke početkom iduće godine, uoči raspisivanja tendera za istraživanja u oko

12.000 km² prostora, prenosi **upstream**. Snimanje se povezuje sa Spectrumovim već %ječim seizmičkim podacima italijanskog područja Jadrana, koje će firma iz Osla takođe koristiti u svom naučnom istraživanju, prenosi portal.

ZAGREB - Predsednik izvršnog odbora MOL-a Zsolt Hernadi rekao je da je spreman da se pojavi pred sudom u Hrvatskoj i odgovori na pitanje je li bivšem hrvatskom premijeru Ivi Sanaderu dao mito od 10 miliona evra za upravljačka prava nad Inom, „ako se tako dogovore hrvatska i mađarska pravosudna tela“. Magazin Globus iz izvora u Budimpešti saznaje da će mađarsko ministarstvo pravde i ovaj put odbiti da uruči poziv Hernadiju, pa se on krajem septembra neće pojaviti u Zagrebu. Ulazak Hrvatske u EU omogućava Zagrebu da izda tzv. evropski nalog za hapšenje, ali samo ako je Hernadi prethodno posderstvom mađarskog ministarstva pravde primio poziv da s pojavi pred hrvatskim sudom.